

Kivonat

Mely készült Nyíradony Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2024. április 25. napján tartott ülése jegyzőkönyvéből

Nyíradony Város Önkormányzata Képviselő-testülete
8 igen, 0 nem, 0 tartózkodás
mellett az alábbi határozatot hozta:

**Nyíradony Város Önkormányzata Képviselő-testülete
80/2024. (IV.25.) határozata**

Nyíradony Város Önkormányzata Képviselő-testülete:

a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: törvény) 46. § (1) bekezdés e) pontja alapján a környezet állapotáról szóló beszámolót elfogadja.

Felkéri a polgármestert a helyben szokásos módon tájékoztatassa a lakosságot.

Határidő: Azonnal

Felelős: Tasó Béla polgármester

kmf.

Tasó Béla sk.
polgármester

dr. Mezei-Czifra Bernadett sk.
jegyző

a kiadmány hitelül:

Kiss-Buske's Adat

1. Vízellátás, szennyvízkezelés

1.1 Ivóvízellátás

Nyíradony település ivóvíz hálózat kiépítettsége közel 100 %-os. Vezetékes ivóvízhálózat nem elérhető az alábbi nagyobb számban lakott tanyás térségekben: Balkányi út, Szatmári út, Penyige tanya, Tisztavíz tanya, Nyestekert tanya. Ezen tanyás térségek térbeli elhelyezkedése okán valamint sérülékeny vízbázison való elhelyezkedésük miatt a vezetékes ivóvízhálózat kiépítése még nem történt meg. 2015. évben sor került az ivóvíz minőségét javító fejlesztésre, melynek részeként a Tamásipusztán található ivóvíz kutat használaton kívül helyezték és a településrész vízellátását az Aradványpusztai ivóvíz kútról biztosították. Üzemelő közkifolyók száma 53 db. **2015. óta vízellátást célzó beruházásra nem került sor Nyíradonyban forráshiányra tekintettel.** Településünk területén az ivóvíz szolgáltató a Debreceni Vízmű Zrt. (<https://www.debreceni-vizmu.hu/>; Információs irodája: 4254 Nyíradony, Hunyadi u. 3. szám alatt elérhető, Nyitva tartás: hétfő 8:00-15:00 óra között, szerda 12:30-16:00 óra között). Az elmúlt év folyamán ivó vízellátási probléma, zavar nem volt tapasztalható.

1.2 Szennyvízelvezetés, tisztítás

A város közigazgatási területének 90 %-án a 2000-2003-as években került kiépítésre a szennyvízhálózat és a szennyvíztelep, amelynek eredményeképpen a lakosságnak és a nem lakossági szennyvízkibocsátóknak a hálózatra történő rácsatlakozása mintegy 95 %-os arányú. Tamásipusztán a szennyvizek kezelése (csatornahálózat hiányában) nem megoldott és komoly környezeti problémát okoz. A közcsatorna hálózatra nem csatlakozó ingatlanokból a szennyvíz döntő hányadát a talajba szikkasztják. Ezen a területeken nem megoldható a települési, vagy térségi szennyvíztisztító telepek létesítése, mivel ipari módszerekkel gazdaságosan nem kezelhető a kommunális szennyvíz. Településünk területén a szennyvíz szolgáltató is a Debreceni Vízmű Zrt. (<https://www.debreceni-vizmu.hu/>; Információs iroda: 4254 Nyíradony, Hunyadi u. 3. Nyitva tartás: hétfő 8:00-15:00 óra között, szerda 12:30-16:00 óra között). **Az elmúlt tíz évben szennyvízössze gyűjtését vagy kezelését célzó beruházás nem volt a településen.**

2. Hulladékgazdálkodás

2.1 Hulladékgyűjtés

A lerakott éves települési hulladék mennyisége 1519 tonna körül alakul, amely az elmúlt 10 évben elég váltakozó tendenciát mutat Nyíradonyban. Az utóbbi 3 évben a települési hulladék mennyisége egyre növekszik. A lerakókon keletkező üvegházhatású gáz mennyiségének mérséklése szempontjából kulcsfontosságú, hogy minél nagyobb arányban sikerüljön a keletkező hulladékokat hasznosítani, illetve a biológiailag lebomló hulladékokat a lerakókról eltéríteni. Ennek egyik leghatékonyabb módja a keletkező hulladékok anyagában történő hasznosítása. Nyíradonyban az újrafeldolgozással hasznosított hulladék mennyisége nagyon alacsony, nem éri el a lerakott települési szilárd hulladék mennyiségének 2 %-át sem. A szennyvízelvezetés és -kezelés a hulladékgazdálkodáshoz képest elhanyagolható mértékben járul hozzá a város üvegházhatású gáz kibocsátásához (2019-ben: 461 tonna CO₂ egyenérték). Az ágazat kibocsátása részben a népesség nagyságától, részben a hulladékgazdálkodási és szennyvízelvezetési és -kezelési infrastruktúra kiépítettségnek, fejlettségének állapotától függ. A lerakott települési hulladék esetében metán kibocsátással lehet számolni, szennyvízkezelés vonatkozásában pedig metán és dinitrogén-oxid kibocsátással szükséges kalkulálni.

2023. július 1-től a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt., mint Koncessziós Társaság végezi a magyarországi települési szilárdhulladék begyűjtését, kezelését és számlázását. Az

A.K.S.D. Kft., mint régiókoordinátori közreműködő látja el a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. alvállalkozójaként a szolgáltatási területéhez tartozó negyven település, köztük Nyíradony hulladékgyűjtését, szállítását, illetve a létesítményüzemeltetést. (<https://www.aksd.hu/>) Nyíradony közigazgatási területén kommunális szilárd hulladéklerakó nem üzemel. (A korábban Nyíradony-Aradványpuszta között létesített lerakó telep megtelt, szakszerűen lezárásra került).

2.2 Szelektív hulladékgyűjtés

Az elkülönítetten gyűjtött, hasznosítható hulladékot (papír és műanyag a sárga fedelű tárolóban elhelyezve) havonta egy alkalommal házhoz menő szelektív gyűjtésben kerül elszállításra a településről, az üveget pedig a szelektív hulladékgyűjtő pontokon lehet kihelyezni (városközpont – tűzoltóság udvarán). A település tisztasága érdekében évente két alkalommal (tavasz és őszi) lomtalanításra is sor kerül, ahol a háztartásokban képződött felesleges nagydarabos hulladék kerül elszállításra.

2.3 Zöld hulladék gyűjtése

Zöld hulladék gyűjtése és elszállítása a településen nem működik, a legközelebbi zöldhulladék lerakó Nyíraczádon található.

2.4 Veszélyes hulladék gyűjtése (festékek, fagyálló folyadék, növényvédőszer, olaj és zsírhulladék, gyógyszereke, kiürült hajtógázpalackok, fénycsővek, motrolaj, savak, lúgok, olajszűrő, levegőszűrő, stb.) a településen nem működik. A lakossági veszélyes hulladékot a Lakossági Hulladékudvarban (4031 Debrecen, István u. 136.; Tel: + 36 (52) 563-962) lehet elhelyezni díjazás ellenében.

A település területén bár elszórtan találunk elhagyott hulladékot, illegális hulladéklerakó nincs.

3. Levegőtisztaság védelem

3.1 Lakossági légszennyezés

Nyíradony területén a lakossági becsült tüzfelfelhasználása éves szinten 4744 tonna körül alakul, míg a fűtési célra felhasznált szén mennyisége ennél jóval alacsonyabb, mindössze 166 tonnát tehet ki. Bár a tüzfelfelhasználás alapú épületfűtés megújuló energia-hasznosításnak minősül, mindenképpen említést érdemel, hogy az magas szállópor-szennyezettséget eredményez, így összességében az a helyzet alakul ki, hogy a klímavédelmi szempontból kedvezőtlenebb földgáz felhasználása levegőminőségi szempontból kedvezőbb állapotot eredményez, mint a megújuló energiának számító tüzfelfelhasználása. A szálló por a levegőben eloszlott finomszemcsés (10 µm alatti részecske átmérőjű) szilárd vagy folyékony halmazállapotú anyagok gyűjtőneve. A por-szemcséknek a levegőbe kerülve súlyos egészségügyi hatásai lehetnek, ingerlik a szem kötőhártyáját, a légutak nyálkahártyáját, illetve különböző légzőszervi megbetegedéseket okozhatnak, mint pl. asztma. A fosszilis tüzelőanyagok elégetésének következtében kialakuló szálló por okozhatja a London típusú szmogot. A London típusú szmog kialakulásának feltétele a szélcsendes, magas páratartalmú és magas légnyomású 0°C körüli hőmérséklet, illetve a magas kén-dioxid, szén-monoxid, por és korom koncentrációja a levegőben.

Az energiafelhasználásról elmondható összefoglalásként, hogy a nagyobb ipari létesítmények hiányában a fogyasztás és kibocsátás döntő többsége a lakossági kibocsátás számlájára írható.

Nyíradony városában az energiafogyasztás után a második legjelentősebb kibocsátó a közlekedés. A közlekedésből származó kibocsátás több mint 90%-át a várost kelet-nyugati irányban átszelő 471-es számú főút átmenő forgalma adja. Számottevő környezeti terhelést okoz még a belvárosi Kossuth utcán koncentrálódó belvárosi térséghez kapcsolódó 700 m-es

szakaszon bonyolódó közúti forgalom. A közúti forgalom esetében fontos megemlíteni, hogy az utóbbi években folyamatosan növekedett a városban regisztrált személygépkocsik száma. Levegőtisztaság szempontjából problémát jelenthet, hogy a dízelüzemű személygépkocsik száma sokkal nagyobb ütemben növekszik a benzin üzeműekkel szemben. A tömegközlekedésből származó kibocsátás nem számottevő.

A parlagfű okozta szennyezés még mindig jelen van a település kül és belterületi részein egyaránt.

3.2 Ipari légszennyezés

A város gazdaságát nagyban meghatározza a terület magas erdősültsége, melyre alapozva jelentős számú faipari feldolgozó üzem működik a településen. A lakosság jelentős tradíciókkal rendelkezik a mezőgazdaság és az állattartás tekintetében, de Nyíradony városában a hagyományosnak tekinthető növénytermesztés és állattenyésztés szerepét az utóbbi évtizedben egyre jobban kezdi felváltani az erdőgazdálkodással kapcsolatos tevékenységek, valamint a környékbeli területek zöldség- gyümölcs feldolgozása. Az ÜHG leltárban figyelembe vett ágazatok közül a mezőgazdaság a legkisebb üvegházhatású gáz kibocsátónak minősül Nyíradonyban, az összes emisszió mindössze 6%-át kitevő részesedéssel. Nyíradony és közvetlen környékén a termőföld minősége a mezőgazdasági termelésre nem ideális, így az erdősítés feltételeinek megteremtése a cél.

4. Felszíni vízfolyások védelme

A település a Lónyai főcsatorna, valamint a Berettyó vízfolyás vízgyűjtő területéhez tartozik. A területére eső csapadékvizet időszakos vízfolyások szállítják el a településen található 3 db záportározókon keresztül. Ezen belvízcsatornákat kivéve felszíni vízfolyással a település nem rendelkezik.

5. Zaj és rezgésvédelem

Zajvédelmi szempontból legjelentősebb kibocsátók a közúti közlekedés (471sz. főút városi átkelési szakasza). A vasúti eredetű zaj nem jelentős, tekintettel arra, hogy a város és a településrészek szélén található a nyomvonal.

6. Élővilág védelme

6.1 Helyi és országos jelentőségű védett természeti értékek

Nyíradony területén országosan védett természetvédelmi terület nem található. Nyíradony természetvédelmi és tájképvédelmi szempontból legértékesebb területei a déli területek, ezen belül is a Gúthi erdő, amely Natura 2000-es terület. A Gúthi-erdő (természetvédelmi szempontból) a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságának működési területébe tartozik, amelynek az északi része a település déli területét foglalja el.

6.2 Zöldfelület gondozás

Nyíradony légkörének nagyban befolyásoló tényezője az erdősültség foka és a települési zöldterületek nagysága. A település külterületének délnyugati részén csaknem egybefüggő egységet képez a Gúthi erdő. Nyíradony több mint 40%-a erdőterület művelési ágú. Ez a megyei közel 10%-os átlaghoz képest igen magas, de az országos 20,81%-os aránynak is a kétszerese. A település közigazgatási határain belül 3469 ha erdőterület található, amely a település összes üvegház hatású gáz kibocsátásának 23%-át nyeli el. Nyíradony belterületén települési nyilvántartás alapján további zöldterületek találhatóak (közparkok, közkertek, fásított közterek, játszóterek):

- városi díszkertek, amelyek elsősorban díszítő céllal, rövid ideig tartó pihenésre vannak berendezve (0,5 ha),

- üdülő parkok, terek, vagy parksávok, amelyek a felnőtteknek napközi üdülésre, vagy a gyermekek szabadidejének eltöltésére használható nagy kiterjedésű zöldterületek. Ide tartozik a 2,3 ha-os Európa Park is. Nyíradonyban az összes területe 7,2 ha,
- gyermekparkok, játszóterek (0,7 ha),
- fasorok, sétányok kiterjedése (0,4 ha),
- kultúrparkok, sportparkok: ide tartoznak a sportpályák és az azokat övező szabadidő eltöltésére alkalmas zöldterületek (8 ha),
- középületek kertjei (2,1 ha).

Összességében a település belterületén megtalálható zöldterületek 18,9 hektár kiterjedésűek, amely a belterület 3%-a. Az egy lakosra jutó zöldterület nagysága 25 m², amely az erdőterületekhez képest minimális CO₂ elnyelési kapacitással rendelkezik. A település közterületeinek, közparajainak, köztemetőinek fenntartását a Nyíradonyi Vagyonkezelő Kft. (4254 Nyíradony, Hunyadi u. 1.) végzi.

7. Panaszok, közérdekű bejelentések:

Környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységek

A jegyző hatáskörébe tartoznak a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartások szankcionálása, a gyom- és parlagfű-mentesítéssel kapcsolatos feladatok, a fás szárú növények védelmével, a környezeti zaj és rezgés elleni védelemmel kapcsolatos ügyek. Nyíradony Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) a jogellenes magatartások megelőzése érdekében időszakosan térfigyelő rendszert működtet.

a) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartások

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő - a környezetvédelmi szempontból jelentős – magatartások ügyében 2023. évben nem indult eljárás.

b) Gyom- és parlagfű-fertőzöttség felszámolása

Gyom- és parlagfű-fertőzöttség felszámolása érdekében a jegyző bejelentés alapján 7 db ingatlan esetében rendelte el a közérdekű védekezést (kaszálást), tekintettel arra, hogy az érintettek kötelezettségeiknek nem tettek eleget. A közterületeken a Nyíradonyi Vagyonkezelő Kft., végezte a gyommentesítést, kaszálást.

c) Állattartási, állatvédelmi ügyek

2023. december 31-ig a környezet- és településügyi kérdéseket érintően 4 db panasz- illetve közérdekű bejelentés érkezett, ebből:

– eb kóborlása/szabálytalan állattartás miatt : 4 db

d) hulladék felhalmozása ingatlanon belül, közterületen: 2 db, mely ügyekben az intézkedés megtörtént.

Nyíradony Városában az elmúlt években sok energiahatékonysági, megújuló erőforrások kiaknázását célzó ill. fenntartható közlekedés fejlesztés valósult meg. Családi házak, lakások energiahatékonyságát célzó beruházásokra lehetett támogatást igényelni, amelynek keretében külső határoló szerkezetek szigetelésére, nyílászárócsere, fűtőkorszerűsítésre, világítás korszerűsítésre és megújuló energiát felhasználó berendezések kiépítésére is volt lehetőség. Települési adat nem áll rendelkezésre, de a 3 program keretében az Észak-Alföldi régióban több, mint 2.500 lakóház nyert támogatást, így Nyíradonyban a lakásállomány alapján kb. 30-50 energiahatékonysági beruházás valósulhatott meg. Emellett valószínűsíthetően saját erőből is sor került számos energiahatékonysági felújításra a lakosság körében. Adatok az Önkormányzat és a KKV szektor esetében az Európai Unió

támogatásokból megvalósult beruházásairól állnak rendelkezésre. A leggyakoribb beruházások a napelemes rendszerek kiépítése és az épületek hőszigetelése, a nyílászárók cseréje voltak, valamint kisebb mértékben a fűtési korszerűsítésekhez kapcsolható épületgépészeti korszerűsítések történtek meg. A nyíradonyi városvezetés büszkén elmondhatja magáról, hogy jellemző rá az energia korszerűsítési szemlélet, amit mi sem bizonyít jobban, hogy nem nagyon találni a településen olyan középületet, amely esetében nem történt volna legalább részleges energiahatékonysági beruházás, sőt a legtöbb esetben komplex energetikai beavatkozások történtek. A Nyíradonyban telephellyel rendelkező 4-5 jelentősebb vállalkozás és a kisvállalkozások is beálltak a városvezetés mögé és saját költségeinek csökkentése, illetve a környezettudatos magatartás előtérbe helyezése által számos energetikai beruházás történt a településen.

Összefoglaló

Nyíradony település ivóvíz hálózat kiépítettsége közel 100%-os, a szennyvízkibocsátóknak a hálózatra történő rácsatlakozása mintegy 95 %-os arányú.

Az utóbbi 3 évben a települési hulladék mennyisége egyre növekszik. A kommunális hulladék gyűjtése mellett papír és műanyag hulladék szelektív gyűjtésére van lehetőség a településen. Zöldhulladék gyűjtése és veszélyes hulladék gyűjtése/elszállítása a településen nem működik. Hulladék (lakossági) felhalmozása ingatlanon belül vissza-vissza térő probléma, melynek elszállíttatása az önkormányzatnak nagy anyagi terhet okoz.

Levegőtisztasági probléma nem jellemző a településen. Fontos feladata a településnek tavasztól őszig a gyomfertőzött (parlagfű, egyéb allergizáló növényfajok) közterületek és belterületi ingatlanok feltárása, és a szükséges intézkedések megtétele.

Nyíradony közigazgatási területén ismert, kármentesítést igénylő talajszennyeződés nem található; működő illetve lezárt bányák nem található.